

Sygn. akt II AKa 46/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2014r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Jan Krośnicki

Sędziowie: SA – Maria Mrozik-Sztykiel

SA – Barbara Lubańska-Mazurkiewicz (spr.)

Protokolant: – st. sekr. sąd. Małgorzata Reingruber

przy udziale Prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r.

sprawy z wniosku W. K.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie wynikające z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt XVIII KO 107/13

- utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

- kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa;

- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. O. - Kancelaria Adwokacka w W. 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) w tym 23 % VAT, tytułem zastępstwa procesowego z urzędu przed Sądem odwoławczym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt XVIII Ko 107/13 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek **W. K.** o odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikające z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego sygn. VIII Ko akt 192/01 i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa. Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w wyniku uwzględnienia zgłoszonego na rozprawie przez prokuratora zarzutu przedawnienia roszczenia, podniesienie którego nie było, w ocenie Sądu orzekającego, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Nadto wyrokiem tym Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu poniesione przez niego koszty nieopłaconej pomocy prawnej w stawce podstawowej plus VAT.

Wyrok powyższy zaskarżył **pełnomocnik** wnioskodawcy, który na zasadzie art. 427 § 2 i 438 § 1 k.p.k. zarzucił:

- obrazę prawa materialnego - art. 5 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym sprawy i uwzględnienie podniesionego przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej zarzutu przedawnienia, co było podstawą oddalenia wniosku przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za

doznaną krzywdę wynikającą z niesłusznego tymczasowego aresztowania, co stanowi nadużycie prawa i sprzeczne jest z zasadami współżycia społecznego, a to z uwagi na problemy zdrowotne wnioskodawcy z kręgosłupem, jego mierne wykształcenie, niejednokrotne próby dochodzenia swoich praw, przebywanie przez większość swojego życia w warunkach pozbawienia wolności i brak dostępu do wiarygodnych informacji dot. możliwości obrony swoich praw.

Na zasadzie art. 427 § 1 i 437 § 1 i 2 k.p.k. wniosł:

- a) o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikające z niesłusznego tymczasowego aresztowania zgodnie z jego wnioskiem, ewentualnie
- b) o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, oraz
- c) o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu za obie instancje, albowiem koszty te nie zostały opłacone przez wnioskodawcę ani osobę trzecią w całości, ani w części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika jest oczywiście bezzasadna.

Pomijając kwestię wadliwie sformułowanego zarzutu jako obraza prawa materialnego stwierdzić należy, że Sąd I instancji prawidłowo ocenił okoliczności złożenia przez W. K. wniosku o odszkodowanie po przekroczeniu ustawowego terminu i zasadnie uznał, że podniesienie przez prokuratora zarzutu przedawnienia nie było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W. K. złożył wniosek o odszkodowanie po upływie ponad 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia, mogącego stanowić podstawę do dochodzenia roszczeń a zatem Sąd Okręgowy trafnie uznał, że było to znaczne przekroczenie terminu przedawnienia z art. 555 k.p.k. Nadto słusznie uznał Sąd orzekający, że nie istniały po stronie wnioskodawcy żadne szczególne okoliczności, które uzasadniałyby tak spóźnione wystąpienie z żądaniem. Oceny tej nie zmieniają przyczyny, które – według skarżącego miałyby usprawiedliwiać późne złożenie wniosku o odszkodowanie. W. K. miał problemy zdrowotne związane z chorobą kręgosłupa i przeszedł zabieg operacyjny jeszcze przed wydaniem orzeczenia, które mogło być podstawą do dochodzenia roszczenia a więc trudno podzielić stanowisko apelującego, że skupienie się na swoim zdrowiu uniemożliwiło mu wcześniejsze złożenie wniosku. Mierne wykształcenie i przebywanie przez większość swego życia w warunkach pozbawienia wolności nie stanowiły przeszkody w dostępie do informacji i obrony swoich praw. Sąd I instancji wykazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku aktywność, jaką przejawiał wnioskodawca wystosowując liczne pisma kierowane do różnych sądów w obronie własnych interesów a powszechnie wiadomym jest, że skazani przebywający w zakładach karnych mają dostęp do informacji, w tym do przepisów prawnych, a także korzystają z doświadczeń współwięźniów.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że niedotrzymania przez wnioskodawcę terminu z art. 555 k.p.k. nie usprawiedliwiają żadne wyjątkowe okoliczności a zatem podniesienie zarzutu przedawnienia nie było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że okres tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego sygn. akt VIII K 192/01 był zaliczony na poczet kar odbywanych w innych sprawach. Z pisma Sądu Okręgowego w Olsztynie Wydział Penitencjarny, które wpłynęło do Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 20 grudnia 2013 r. (data prezentaty) i zostało przez Sąd Apelacyjny ujawnione na rozprawie odwoławczej wynika, iż w okresie tymczasowego aresztowania skazanego w sprawie VIII K 192/01 (co do którego Sąd orzekający powziął wątpliwości) W. K. odbywał kary orzeczone w sprawie II K 211/04 Sądu Rejonowego w Wyszku (do 13 września 1992 r.) a od 13 września 1992 r. do 5 sierpnia 1994 r. w sprawie II K 37/01 Sądu Okręgowego w Ostrołęce (k. 62).

Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy poniesione przez niego koszty nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu świadczonej w postępowaniu odwoławczym w stawce podstawowej,

powiększonej o podatek VAT. Decyzję co do kosztów tych za I instancję podejmuje ten Sąd przed którym sprawa się toczyła i podnieść należy – w związku z wnioskiem pełnomocnika – że rozstrzygnięcie w tej kwestii zapadło, o czym świadczy treść zaskarżonego wyroku.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.